

סוכה פרק ראשון סוכה

ב.

עין משפט
נר מצוה

(א) רש"ל מ"ג, (ג) [נעיל טו.], א [שס ע"ש], (ד) [מוספתא פ"א ה"ו], (ה) עריות פ"ג מ"ד, (ו) נדה מט., (ז) י"ג שיהו נעשות, (ח) פס"א: דעשוי, (ט) [שבת נט.], י [קדושין לא:], (י"א) ב"שע"י ד ק"י רמב סעיף כח, (י"ב) [לימא שס], (י"ג) [ועי' תוס' שבת כ: ד"ה אחד ותוס' פסחים כהכותב כ: ותוס' זבחים כב: ד"ה ז' הכי ותוס' מנחות סג: ד"ה י"י ותוס' קידושין י"ג ד"ה כסא, (ט) [נ"ל ולקמן בשבטן. מהר"ם].

מוסף רש"י

בגדולה מסכבין בה. לולו כלי הוא, דקמתא לסיכין (רע"ל טו.). כל המטמא מדרס מטמא טמא מת. שאין לך כלי הנאוי למושב הזב שאין שם כלי עליו וראוי לקבל כל תומאות, והא דנקט טמא מת משום דומיא דמדרס הוא דלא הטומאה הוא, והכי קאמר כל הנאוי להיות אב הטומאה מדרס הזב ראוי להיות אב הטומאה אם נגע צמת או נעמא צבאל המת (נדה טו.).

הדרן עלך סוכה

והכי קאמר. עשאה לשכיבה זהדיא מקבלת טומאה ואין מסכבין זה ואם אנו יכולין לומר זה שהיא לסיכין והיכי דמי כגון דלא פריש מסכבין זה ואינה מקבלת טומאה. ונגדולה כולי עלמא לא פליגי דסתמא לסיכין דצין תנא גדולה ואמרין דסתמא לסיכין כי פליגי בקטנה תנא קמא שיערה לקטנה ולא תיניה משום דסבר גדולה הוא דלמרת זה סתמא לסיכין הא קטנה סתמא לשכיבה: **ואחא ר' אליעזר למימר.** קטנה כגדולה דאם עשאה לשכיבה זהדיא מקבלת טומאה ואין מסכבין זה ואם יש לומר זה שהיא לסיכין והיכי דמי כגון שעשאה סתם מסכבין זה ואין מקבלת טומאה: **אי הוי.** דרבי אליעזר קטנה כגדולה אתא לאשמועינן אתה גדולה ואחת קטנה צתמיה דכי תנא הכי משמע דגדולה כקטנה אתא לאשמועינן כך כחובה הגירסא. ולי נראה איפסא דגרסינן צתמיה אחת קטנה ואחת גדולה והכי פריך אחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה. דאי כדגרסינן לה לא ידענא פירכא מאי הנה גדולה דהכי ואחת קטנה משמע הנה גדולה ואחת היא הקטנה כלומר כמוה היא ואינה חלוקה לדין שני. וכן דרכי התנאים בכל מקום דהייא דפשיטא ליה תנא צרישא ואותו השני כשזה להשמיענו שהוא שזה לו הוא שונה אחריו כדתנן צ"ה (דף כט:)

אחת קטנה ואחת גדולה מיבעי ליה. פירש קונטרס דליפסא גרסינן וצמתנינן גרסינן אחת קטנה ואחת גדולה ופריך דאחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה דדרך התנאים בכל מקום דההוא דפשיטא ליה תני צרישא כדתנן צ"ה (דף כט:)

והכי קאמר מחצלת הקנים גדולה עשאה לשכיבה מקבלת טומאה ואין מסכבין בה טעמא דעשאה לשכיבה הא סתמא נעשה כמי שעשאה לסיכין מסכבין בה (קטנה עשאה לסיכין מסכבין בה טעמא דעשאה לסיכין הא סתמא נעשה כמי שעשאה לשכיבה ואין מסכבין בה) ואתא ר' אליעזר למימר אחת קטנה ואחת גדולה כשרה לסיכין אמר ליה אביי אי הכי ר' אליעזר אומר אחת קטנה ואחת גדולה אחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה ועוד כי פליגי בגדולה הוא דפליגי ורבי אליעזר לחומרא דתניא מחצלת הקנים בגדולה מסכבין בה ר' אליעזר אומר אם אינה מקבלת טומאה מסכבין בה אלא אמר רב פפא בקטנה כולי עלמא לא פליגי דסתמא לשכיבה כי פליגי בגדולה ת"ק סבר סתם גדולה לסיכין ורבי אליעזר סבר סתם גדולה נמי לשכיבה ומאי עשאה לשכיבה דקאמר הכי קאמר סתם עשייתה נמי לשכיבה עד דעביד לסיכין ת"ר מחצלת של שיפה ושל גמי גדולה מסכבין בה קטנה אין מסכבין בה ושל קנים ושל חילת גדולה מסכבין בה ארובה אין מסכבין בה רבי ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו אחת זו ואחת זו מסכבין בה וכן היה רבי דוסא אומר כדבריו תנן התם כל החוצלות מטמאין טמא מת דברי ר' דוסא וחכמים אומרים מדרס מדרס אין טמא מת לא והא אנן תנן כל המטמא מדרס מטמא טמא מת אימא יאף מדרס מאי חוצלות אמר רב אבדימי בר המדורי מרובלי מאי מרובלי אמר ר' אבא מובלי ר' שמעון בן לקיש אומר מחצלות ממש ואודא ריש לקיש למעמיה דאמר ריש לקיש הריני כפרת רבי חייא ובניו שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה חזרה ונשתכחה עלו רבי חייא ובניו ויסדה חזרה וכן אמר רבי חייא ובניו לא נחלקן רבי דוסא וחכמים על מחצלות של אושא שהן

ואחד כל מקום שיש בו צית דין וצבצא קמא (דף נ:)

אחד החופר צור ואחד החופר שיח ומערה וצמסכת סוטה (דף מג.) אחד הצונה ואחד הלוקח ואחד הירש וטובה תנן התם גבי מערבי מלחמה ונראה דאין ראה מבזר וצונה לכאן דהכי נמי תנן צסנהדרין (דף נג.) אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות צדישה ומקירה ותנן נמי צפ' הולך (צימות מל.) גבי הצחנה אחד צמלות (ואחד קטנות) ואחד צעולות וצפקר הצל על יצמתו (שס דף נג.) אחד המערה ואחד הגומר וצפקר המפקיד (צ"מ דף מ:) תניא אחד הלוקח ואחד המפקיד לפקטים ומפרש התם כי היכי דמפקיד מקבל פקטים לוקח נמי מקבל פקטים ככל הני מוכיר הפשטו צאחרונה אבל הייא דיבנה ראה היא דלפי תנא קמא שאמר אין מוקעין אלא ציבנה קא מהדרי ליה אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו צית דין וכן צימות פרק האשה (דף קטו.) דקאמרי צית הלל לא שמענו אלא צצאה מן הקציר צלצד אמרו להו צ"ש אחת צאה מן הקציר ואחת צאהמן הוימיה וה"נהוליר"ת מחצלת גדולה ועל זה שייך להאדורי אחת היא גדולה ואחת היא קטנה כלומר כמוה היא הקטנה ואינה חלוקה לדין שני: **ישף שיפה ושל גמי.** צסיפא פליגי ר' דוסא ורצנן צשל קנים ושל חילת משמע צשל שיפה ושל גמי לא פליגי ו"ל אשכחן זהדיא דפליגי צשל גמי לענין מדרס והא דלא תני ליה הכא למאן דאמר מאי חוצלות מוצלי נישא לדין זה מחללת ואפילו לריש לקיש דאמר מחללת ממש לא תני לה הכא משום דלא איתשיל הכא אלא לאשמועינן צמה מסכין וצמה אין מסכין: **וישף חילת.** צקטנה משנה צמסכת עדיות פרק שלישי מיטמא טומאת מת צלדית ליה גדנפא מוקמי לה דחשיד צית קיבול ואע"ג דפשטי כלי עץ הרצבים העשויים להניח עליהם דבר כדף של נחמומין מטמאין מדרצנן כדאמר פרק המוכר את הבית (צ"ב דף ק"ו טו.) הכא היכא דלית להו גדנפא עשוי לסיכין: **עלה הדף מבבל ויסדה.** שלמד משמיעה ואצטלוין כדאיתא צפסחים פרק אלו דברים (דף ק"ו טו.):

א [נמי פ"ה מה' סוכה הל"ו טוש"ע ז"ח סי' תרכט סעי' ו']
קב"ב ב ג מ"י פ"ב מהלכות סוכה הלכה א:

לעני רש"י

פוד"ל (פוד"ל).
סוג של קנה סוף.
וינ"ק. אגרון.
לישק"א. כרך (צמח).
בולוי"ם (בולוול"א).
שק של רועים (המשמש להם גם לשכיבה).

רבינו חננאל

ומקשינן אי הכי ר' אליעזר אחת קטנה ואחת גדולה היה לו לומר, דרי אליעזר לחומרא הוא, דתניא מחצלת קנים גדולה מסכבין בה, ר' אליעזר אומר אם אינה מקבלת טומאה [מסכבין בה]. אלא אמר רב פפא כולי עלמא בקטנה לא פליגי דסתמא לשכיבה, כי פליגי בגדולה, תנא קמא סבר סתם גדולה לסיכין ור' אליעזר סבר סתם גדולה נמי לשכיבה, והכי קתני ר' אליעזר אומר אחת גדולה ואחת קטנה, סתם עשייתן לשכיבה עד שיפרש לשם סיכין. תנו רבנן מחצלת של שיפה ושל גמי, גדולה מסכבין בה קטנה אין מסכבין בה. ושל קנים בה ארובה אין מסכבין בה. (ר' יוסי) וי' ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו אחת זו ואחת זו מסכבין בהן, וכן היה ר' דוסא אומר כדבריו. תנן התם כל החוצלות טמאות טמא מת דברי ר' דוסא, וחכמים אומרים אף מדרס. דרתנן במסכת נדה כל המטמא מדרס מטמא טמא מת. מאי חוצלות, אמר ר' אבא מובלי, פ"י עושין כמין יריעות צרות ואחר כך תופרין אותן ועושין מהן כפיפות וכיטיין. ריש לקיש אמר מאי חוצלות, מחצלות ממש, דאמר הריני כפרת ר' חייא ובניו, שבתחלה נשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה, חזרה ונשתכחה עלה ר' חייא ובניו ויסדה. וכן אמרו, לא נחלק ר' דוסא וחכמים על המחצלות של אושא

שהן

המוכר את הבית (צ"ב דף ק"ו טו.) הכא היכא דלית להו גדנפא עשוי לסיכין: **עלה הדף מבבל ויסדה.** שלמד משמיעה ואצטלוין כדאיתא צפסחים פרק אלו דברים (דף ק"ו טו.):

שהן

המוכר את הבית (צ"ב דף ק"ו טו.) הכא היכא דלית להו גדנפא עשוי לסיכין: **עלה הדף מבבל ויסדה.** שלמד משמיעה ואצטלוין כדאיתא צפסחים פרק אלו דברים (דף ק"ו טו.):